

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (előléptetések; Almanach-társaság; gőzhajótársasági határozatok; Sopronyi hangász egyesület; a komáromi hajóhid már berakva; különféle: a bécs- v. német újhelyi vasutépítés megengedve, kereskedési hírek; Kollár János ezüfölete a Hírnök ellen; 's a t.) Amerika (Santa Ana fölgögyült; Veracruz előtt brit hajóserég; tampicói hírek; 's a t.) Spanyolország (az alkotmányosak esatát és zsákmányt nyerne; az alhuemasí zendület; 's a t.) Anglia (parliamenti ülések; elegy; gabnatörvény- elleni gyűlés; a M. Chronicle véleménye Thiers nyilatkozatáról; bristol-exeteri régiség; Normbanby I. elcsuszása; 's a t.) Franciaország (politikai vélemények; martini-quei földrengés; az idősb Lascases fia ellen lép föl jelöltül; elegy; 's a t.) Belgium. Németország.

Magyarország és Erdély.

Pápa ő szentsége által f. e. febr. 21diken tartott titkos consistóriumban Kopácsy József esztergomi érsekké 's magyarországi primássá; Scitovszky János volt roznayai püspök pécsi püspökké; Palugyay Imre kassai püspök nyitrai püspökké, 's Ocskay Antal nagyváradikanonok kassai püspökké praecónisáltattak.

A' nm. m. kir. udv. kam. a' lichtenwörthi kir. harminczadosi físztségre Perner Ferencz hidegkúti harminczadost; helyébe Engelmaier Mihály rudersdorfi utlevélvizsgálót; rudersdorfi utlevélvizsgálóvá Köhler Károly fürstenfeldi felügyelőt; rajevoselli utlevélvizsgálóvá Pintér Antal tiskovaczi utlevélvizsgálót; kossutárczai utlevélvizsgálóvá Petrovics Lázár zimonyi harminczadi felügyelőt; richitzaui utlevélvizsgálóvá Jankovics Péter moldvai lovasügyelőt; végre tiskovaczi utlevélvizsgálóvá Gayer Antal varasdi harminczadi felügyelőt nevezte ki. kam. t.

Komárom városnak hajóhídja febr. 28diken köttetett be 's ez által a' Dunán járás-keles megnyitott.

Levelezőink úgy értesítnek, hogy mind a' Szamos mind a' Tisza jege még áll 's hogy Mármarosban másfél ölnyi havak is estek 's néhol az épületeket is leroskaszta; de nemesak itt, hanem egész Hortobágyon a' Tiszáig hó és jég lep mindent, mind a' mellett, mint halljuk, Poroszló, és T. Fűred között a' Tiszán levő hídnek végső sor czölöpöit nem épen a' jég sodorta el, sem a' víz; hanem a' parterősítésre készített sarkantyú rózsé és földtömege törté derékon ketté a' gyenge czölöpöket. Most már az előbbieknél erősb oszlopok vannak leverve, 's a' hid az építető állításánál fogva mártius 6dik napjáig czélszerű biztos módon készül el, és járható lesz, e' mellett Poroszló és T. Fűred között a' töltések is úgy elkészülnek, hogy többé az utasnak semmiféle áradás akadályul nem lesz. Egyébiránt Szathmár megye Szányváralja m. városában, számos birtokos ur lakhelyén, f. évi január 19iken casinói egyesület jöve létre, melyet ennek elnöke Ersey Farkas bíró lelkes beszéddel nyitott meg Szathmár és a' szomszéd megyékben a' kemény tél márványhoz hasonló sima és kemény utat alkotó, mi már most olvadással kezdé járhatatlanná nehezülni, pedig a' gyors közlekedés vajmi munkásságban tartotta Szathmár vidékeit, 's ha egykor itt a' csinált utak készen lesznek, illy élelenség szakadatlanul fogja jeltető és virágzó letélt megörökíteni.

Az **Almanach-társaság** folyó hó 2ikán tartott tisztválasztó ülésében, titkos szavazatok többségével elválasztattak: *elöltské:* Schedel Ferencz; *igazgató tagokká:* b. Eötvös József, gr. Ráday Gedeon, Trefort Agoston, Lónyay Gábor, Gaal József, Egredy Gábor, és Szilassy János; *jegyzővé:* Kúthy Lajos; *szerveztővé:* Vajda Péter; *bírói tagokká:* Szontagh Gusztáv, Kiss Károly, Tóth Lőrincz és Erdélyi János; *penztárnokká:* Csanády Ferencz; *ügyvédle:* Perla'y Sándor. Az alapszabályok czélszerű módosításáról 's közhírré teendő határozatokról jövő alkalommal. Költ az Almanach-társaság üléséből márt. 2kán 1839. Kúthy Lajos s. k. jegyző.

(**Gőzhajózás.**) A' hajózás megnyitakor sieté a' gőzhajótársasági igazgatóság már februárban indítá meg gőzöseit, hogy utasokat 's árukat legnagyobb gyorsasággal szállíthasson minden vidékre a' pesti József napi sokadalomra. A' drenkovai, szkelagladovai és gladosneczi állomásokon tág raktárak készültek mult évben az utasok 's áruk lehető legnagyobb ótalma 's legbiztosb alkalmazása végett. A' mártiusi hajózási rendjegyék a' következő hónapokéival együtt mindig ingyen kaphatók Bécsben a' gőzhajóhivatali írszobában (Bauermarkt 581 sz.) 's Pesten és Pozsonyban mint egyéb ügyviselőségeknél is. Lehetőségig egyszerűsítettek most ezek 's mégis mindent magukban foglalnak, mit utazókra 's árukra nézve tudni szükséges vagy kívánatos. Buzgó akarattal mindent elhárítani, mi kárt vagy zavart okozhatna, kivonatanb közli az igazgatóság a' legfőbb tudnivalókat a' t. közönséggel. Alacsony vizállás esetén, midőn a' gőzösek nem szállíthatnak Bécsből árukat Pestre, minden késkedés eltávolításul szárazon szállítandja az igazgatóság Pestre az első három osztálybeli árukat, ha azok Pesten alul fekvő állomásokra rendeltetvék, másját 48 pgo krért a' szokott árjegyzéki illetéken fölül. (Első osztályú áruk: timsó, gyapott, pálinka, festőfák, száraz gyümölcs, sajtolt kender, méz, sajt, nemtelen érekek 's durva éreművek, ón, vas, réz, aczél, ezín, kaszak, szögek, lakatok, 's a' t., faolaj, bors, hanuzsír, rizs, juhgyapju, kötél, leveles dohány, fagygyu, viasz kötegekben 's hordókban, bor hordókban, ezukor, 's bárány bor kötegekben. Másodosztályúak: mindennemű gyapottszövet, gyöles, vászon, könnyű, festő anyagok, üvegáruk, nyulbőr, száraz bőrök, készített bőr, kávé, kézmű-, anyag-, fűszer- és gyarmat-áruk, papiros, angol bors, lószór, porcellán, szücsáruk, disznósörte, gyártott burót, mindennemű kendők 's gyapjukelmék. Érecek vízek, bor üvegekben 's lüdkában. Harmadosztályúak: finom gyógy-, fű- és műszeráruk: mákony, indigo, cochenille, aranyfonal, 's arany kelmék, selyem és selyemkelmék, cachemir-sálók, 's a' t. Negyedosztályú áruk, virágok és esemeték eseréphen, fák és növények kötegekben, szárv és szárvessics szinte kötegekben, kosarakban 's hordókban, kalapok, kosarak, gyermekjáték, szalma- és kálfonadékok, eleven teknősbékák, piócák, mindennemű butor 's egyéb más nagy helyet foglaló kötegek, melyek nagyságuk 's alakjuk miatt nem tartoznak közönséges kereskedési tárgyak közé. Rózsaoaj 's nemes érecekért 's pénzküldeményeknél böcs szerinti szállítási ár számítottatik.) Azon tárgyak, miket a' főálló rendszabályok értelmében nem szállíthatni gőzösek, ezek: lópor, sószesz, vitriol-olaj, rongy, vizes bőrök, enyves bőr, elnem rakott ágytoll, szárv és sajt, halzsír, olaj, 's minden, mi surlódás vagy léghuzam által könnyen meggyulhat, vagy mi forrásban van, piszkot vagy kipárolgást okoz, 's ez által a' hajó vagy utazók biztonságára veszélyesülhet. Olly tárgyakat mindazáltal, melyek egyenesen veszélyt nem okoznak, azon hajókon szállíthatni, miket „Erős” aladságban vontat. 400 bécsi fontnál súlyosb ládákért kétszeres vitelbér fizettetik. Tükrök, üvegek, 's egyéb töredékeny edények korább évek tapasztalási szerint csak úgy jutnak

sértetlenül rendeltetési helyökre, ha $\frac{1}{2}$ lábnyi vastag szalmaburokban vannak. Minden küldőnek saját érdeke kívánjatehát a' czélszerű behurkolást, mivel törött árukért semmi kárpótlást nem ad a' társaság. Ha valamely kötegen sérülés lúszik, azonnal szükség azt egy társasági ügyviselő előtt megvizsgáltatni, mivel későbbi követelések méltány nélkül maradnak. Minden ládát, kivétel nélkül, ábronsosan szükség átadni, az Orsován tul szállítandókat 's kézműgyári árukkal töltötteket pedig viaszvászonba burkolni. Ha ez így nem történik meg, kár esetén semmi kárpótlást nem ad a' társaság. A' társaság e' három biztosító intézettel: „Első ausztriai császári királyi szabadítéku tüzkármentesítés; Assicurazioni generali Austro-Italiche; 's Azienda assicuratrice” czélszerű egyezkedésre lépett, minélfogvást az áruküldő urak Levanteba (keletre) utasítandó kötegeik biztosítása iránt nem leendnek többé korlátozva. Ez okbul tudatja a' társaság a' t. közönséggel, hogy mindennemű a' társaság gőzösin szállítandó árukat biztosíthatni mind a' három biztosító intézet nevére Bécsben Benvenuti G. B. urnál, a' trieszti biztosító intézet meghatalmazottjánál. Azon körülmény, miszerint több malomtulajdonos a' Duna Pozsony-Zimony közti vonalán, a' fenálló rendelkezések ellenére, olly helyeken szokta felállítani malmaikat, hol azok a' hajózás szabad menetét gátolják, több kártétre szolgált alkalmul, mikből aztán kárpótlás-követelések származának. A' Duna-gőzhajózás kormányzósága minden kárpótlást kész teljesíteni, miknek követelésire hajóji alkalmul szolgálának; de koránsem szándékozik olly kártételekrül felelni, mik a' malomtulajdonosoknak törvény- 's fenálló rendszabály-megvetésibül eredni fognának; ünneplésen nyilatkoztak tehát, miszerint csupán akkor fog kárpótlást nyújtani, ha az illető malomtulajdonosok a' divatozó rendszabályok értelmében állítandják föl malmaikat, 's bebizonyíthatják, hogy a' gőzhajók voltak okai az elkövetett kárnak; ellenkező esetben pedig nemesak minden kárpótlási követelést minden figyelem nélkül visszautasítand, hanem ezenkül a' gőzösinnetalán ejtendő károket elégtételt is kívánand. Bécs, febr. 25kén 1839.

Soprony, febr. 27kén: A' sopronyi hangász egyesület tiz év óta áll fen, 's tén első volt hazánkban. Letélt Tóth József bíró urnak köszöni. Minden évben az őszi 's téli hónapokban 8 hangversenyt szokott adni, melyek közül kettő az egyesület által felállított ének- és hegedülestánító intézet javára van szánva. Ennek hasznára tartatott febr. 22ke estvéjén a' 2dik hangverseny, melynek elején a' hangászkar által Reisinger „Ösi kincs” nevű daljáték ouverturje adatott szokott pontossággal; ezt követék Bellini „Alomjáró” nevű daljátékából versenyváltozatok Nikolaitól, sopran hangra, zongorára 's rézkürtre alkalmazva. Jenik Marie b. kisasszonynak kellemmel teljes, tisztán esengő szava, az alsóbb hangokról a' legfelsőbbekre könnyű hibátlan átszökdelése 's gördülő hajlékony-sága a' hallgató közönséget igen zajos tapsra ragadá. A' 3ik hangmű zongorára négyes kísérettel Herztől, Pachhofer Vilma asszony által adatott 's meglegőlést nyert. A' 4dik egy magánydal Bellini „Fernando” nevű daljátékából, Wateroliet Emilia kisasszonytól énekelve. Olaszthonban egy pár évet töltvén ezen kisasszony, az olasz éneklés tulajdonit egészen magáéivá tevő 's meglegőleg is hatott a' jelenvolt közönségre tiszta hangu hajlékony szava által, zajos taps volt érdemlett jutalma. Az 5ik bűgű sipra készült rondino Heroldtól hangászkar kísérettel jelesen előadva Csegga August főlh Károly zsidási ezredbeli hangászkar igazgatója által. 6dik Mercadante „eskü” daljátékából kettős dal, Knöps Pauline és Watteroliet Emilia k. a. által énekelve. Az előadás minden dicséretet felülmult. 7ik Bellini „Il puritani” daljátékából lengyel dal (Polacca) sopran hangra, zongora 's énekkar csendes kísérettel. Ezen dalban nyere el Jenik Marie b. k. a., Soprony kedvencz enekesnője, ezen est érdemkoszoruját. Az elbajolt hallgatók meg nem szünő tapsra a' dalt ismételni szives volt. Donizetti „Anna Bolena” nevű daljátékához irt ouverturje zárá be ez esti élvezetet. Báró Ocskay Ferencz ur mint a' sopronyi hangászegyesület nagyérdemű elnöke fáradságtalan szorgalmának köszönheti az itteni közönség azon gyönyörű esti örömekeit, melyekben minden harmadik pén- teken részesül.

Trencsény febr. 22kén: F. hó 20kán Trencsény várost gyászos eset lepte meg; t. i. két előkelő házbéli már régóta viszátkodó 's elkövetett vétkes tettei miatt törvény elibe idézetett nemes (B. P. és Z. L. közül a' megjelenés hatánapján Z. L. B. P. torozva agyon lölte, 's e' tett után egész a' városi kórházig üzetve futván ott önmagát is keresztül lötte. Különös, hogy az or- 's öngyilkos elszánt gyilkossága előtt egész élte rozstetteit levélben többeknek megírta.

KÜLÖNFÉLE: Leérkezvén a' legf. engedelem a' bécs-győri vasut számára, 's különösen ezuttal csak, kívánat szerint, a' bécs- v. i. émetúj- helyi vonalra nézve, a' földbeesülést 's megváltást azonnal megkezdék. E' vonal számára 14 mozgonyt vásároltak a' vállalkozók, 's az eddigi szorgalombul ítvén méltán következtethetni, hogy jövő évben Badenig bizonyosan kész leend a' vasutvonal. A' közönség eleven érdekekkel viseltetik e' tárgy iránt, főleg mivel csupán a' badeni fűrdő- vendégek számát évenkint legalább 5 ezerre tehetni 's azonkül ezáltal könnyebben leendnek látogathatók Bécs környéke szép helységei. Csehországra nézve is több vasuterv fekszik már az egyet. udv. kancellária bíralata alatt. — Isztriában nem rég köcsén-bányát földöztek föl, melly különösen az angolok által rendkívül kedvelt tüzeléket foglal magában, hasonló bányák léteznek Tót- 's Horvátországban is, csupán az kár, hogy e' bányák még eddig nincsenek elég élénk munkáltatás alatt; idővel azonban nagy hasz-

not reményhetni belőlük. Vállalkozási szellemhiányzásnak kell ezen hanyagságot tulajdonítani, valamint azt is, hogy dohányunk (mint jobbadán gyapjunk) minden válogatás 's osztályozás (Sortirung) nélkül megyen külföldre, holott elkészítés által sokkal magasbra lehetne böesét emelni. — A' Hirnök f. e. febr. 15iki száma Kollár János budapesti evang. lelkeszrül azon hirt közlé, hogy öneki köszönheti lételeét bizonyos budapesti műkedvelő tót színészársaság, ez állitást Kollár János alaptalan költeménynek nyilvánítja a' Pester Tageblattban azon megjegyzéssel, hogy ö a' „Zora“ nevű tót zsebkönyv literaturai vagy gazdasági részére sem volt befolyással. — Az árvíz által károsultak fölségelésire küldöttek: a' velencei kormányzék 81 ft. 39 kr., Varasd megye 60 ft. 24 kr., Vas megye 6 f. 59 kr., Ung megye 351 f. 58 kr., Szerém megye 309 f. 1 kr., Bihar megye 218 f. 31 kr. mind pengőben. — A' n. enyedi casino ez évi közgyűlése febr. 13dikán tartaték, bevétele összesen 3323 ft. 22½ kr. váltóban, kiadása: 2544 ft. 32 kr. ment. Kamatozó tőkepénze az egyesületnek 1600 fr. váltóban. Szótöbbséggel elökké választatott: Vajda Dániel; igazgatókká: Gyujtó István 's Váradi Sámuel; jegyzővé: Fábian Dániel; gazdává: Török Dániel; pénztárnokká: Kovács Elek; választottsági tagokká: Herepei Károly, Szász Károly, Fosztó Menyhárd, Kemény István báró, Zúdor Elek, Horváth Ferencz, Sárpataki János, Marusi István 's Sípos Pál. — N. Szebenben febr. 10én ment végbe az ágostai hitvallásu gymnasium igazgatójának (rector) Phelps Fridrik urnak említett hivatalába ünnepélyes iktattatása a' főtanbornokság, az itteni főhivatalnokok, a' szász nemzet egyeteme, a' város 's szék tanácsa 's közönsége előtt. E. H.

Amerika.

Limai oct. 27ki levelek szerint Santaeruz 10ezer főnyi sereggel 26 angol mérföldnyire nyomult a' főváros elibe; az ellenségnek fegyvernyugvást ajánla, mellynek főpontjai ninesenek tudva: ajánlata mindazáltal rendetlenségi 's zavarjelül szolgált a' limai várbán örködő polgárok között. —

(Santa Ana felgyógyult. Veraeruz előtt britt hajósereg. Faudin a' francia hadihajókat a' esendes tengeren Mexico nyugati révpártihoz vonulásra szólítja fel.) Ujyorki január 27cig terjedő hírek szerint Santa Ana felgyógyult sebéből 's ujlag átvevé parancsnokságát. Hasonlag alaptalan volt azon hír, melly Bustamente megbuktat terjesztgeté. — A' philadelphiai pénzesarnokon következő levél keringe: „Tampico, jan. 7én: 13 vitorlás britt hajósereg érkezék Veraeruz alá Douglass parancsnoksága alatt; Pakenham, angol követ, visszatért e' szállítvánnyal, mellynek czélja még nem tudatik. A' legfontosbat azonban jan. 25éről az American közli: „Az itteni francia főconsul, de la Fores által következő sürgöny másolatát kaptuk: „Az ujyorki francia főconsulhoz; Nerei-de fregátón, dec. 15én. Uram! jelenem Önnék, miszerint tengerészetiünk parancsnokát a' esendes tengeren tudósítám, Mexico hadüzenetéről Franciaország ellen, azon rendelettel, hogy azonnal minden kész hajóival Mexico nyugati révpártihoz vitorlázzon. Felszólítom tehát Önt, e' tudósítás közlésire nevében az amerikai két révpárti francia consulokkal 's ügyvivőkkel, kik a' esendes tengeren horgonyzó hajóink parancsnokival leginkább közölhetik e' hirt. Számolok Ön munkásságára ez ügyben. Charles Baudin.“ —

Tampicoi jan. 2ki lapok szerint a' mexicói congressus elibe dec. 18án kibékülési szerződésjavaslatot terjesztének a' kormánypártiak 's szövetségesekek között; e' javaslat három czikkből áll: az elsőben felszólítatik a' nemzet minden fia, függetlenségök 's becsületjük védelmére; azok, kik a' kormánytul elszakadtak 's bizonyos idő alatt hódulásra készeknek nyilatkoznak, jogaik 's hivatalaik gyakorlatát teljes mértékben élvezhetik; politikai vétségökért legkevésb üldöztetést sem szenvedve. A' 2ik czikk politikai perek föllüggesztését 's a' foglyok azonnali szabadon bocsáttatását tárgyazza. A' 3ik czikk szerint azokat, kik a' francziákkal háboru folyása alatt fegyveresen föllázadnak vagy sajtó által a' köznyugalmat háborgatják, hazatérőkként fogják tekinteni 's büntetni. E' kibékülési cikkeket tampicoi jan. 5ki lapok szerint elfogadá a' congressus. — Azon törvényt, melly a' francziáknak Mexico 's más városokból az ország beljében kiüzését tárgyazza, teljesen végrehajták: Tampicoban pedig még közhírré sem tevék. — Rio-Janeiroi dec. 10ki hírek szerint Valparaisobul a' chili sereg feladá magát a' peruiaknak 's a' bolíviaiak Brown tábornok vezérsége alatt Santa tartományba nyomultak. Későbbi hírek ez eseményről mélyen hallgatnak. —

Spanyolország.

(Az alkotmányosok esatát 's zsákmányt nyernek. Az allucemasi zendület.) Barcelonai febr. 12iki levelek szerint Gulnar háromarboctu angol hajó 7900 puskát szállított a' trónkövetelő számára éjszakai barátjai megbízta következtében, de szerencsére egy a' valenciai magasokon czirkáló alkotmányos hajó hatalmába jutott, mellynek parancsnoka a' barcelonai kikötőbe vitorlázott a' szép zsákmánnyal, mellyre olly hosszszas idő óta várakozék Cabrera. E' fontos nyereségen kívül még azon carlosi hadosztályt is tönkre verék az alkotmányosok, melly Arnau parancsi alatt Utielben állott. Az ellenség e' esatában 143 foglyot veszít 's számos holtat 's sebesültet hagyott esataterén. Holtak közt volt Pallada tábornokkari parancsnok is tiz tiszttel. Egyéb fegyvereken kívül 200 puszka jutott ez alkalomkor az alkotmányosok hatalmába. — Az afrikai partvidéken, mint látszik, elvesztendi várait Spanyolország. Allucemasban még mindig zendülök kezében a' hatalom, kik a' Melilla felől mutatkozott katoracsapatot keményen utasíták vissza. Ez utóbbi város ostromzár alatt van ugyan, de igen jól ellátva minden élelemmel, 's hadiszerrrel, Marokkóból pedig folyvást újabb szállítványok érkeznek falai közé. A' zendülök már tökéletesen kiigazíták az erősség falait, minek

következtében sikerrel fog minden megtámadással darab ideig dacolhatni a' város. Ceutában még eddig nem történt semmi komolyabb megalom, 's legujabban ismét katonaságot szállítanak oda Spanyolországból. Cuenza tartomány főparancsnoka Utiel mellett Palillos fiát 24 más carlosival együtt rövid esata után holtan hagyá harezterén, 12 pedig fog-sagba jutott közülök. Van Halen tábornok Castellonbul nagy élelemszállítványt küldé Lucenába, hová az szerencsésen meg is érkezett, miután a' fegyveres kísérek utközben több carlosi csapatot elszelýesztének.

Anglia.

(Parliamenti ülések. Elegy.) A' február 16diki alsóházi ülés jobbadán csak kérelem-benyújtásokra szoritkozék, mellyek legnagyobb része a' gabnatörvény ellen vala intézve; ezután indítványt tón Wym a' london-southwarki követhelynek új választás-eszközlése iránt, mivel e' kerület képviselője, Harvey, hivatalt fogadott el a' kormánytul. Harvey önként lemonda ugyan már hivataláról, hogy követhelyét el ne veszítse, de a' toryk mégis új választást kívannak, mivel darab ideig már csakugyan viselé a' hivatalt Harvey. Campbell, a' kir. főügyvéd, indítványa következtében választási biztosság elibe került eldöntés végett e' kérdés. — Febr. 18ikán a' felsőházi ülésben Brougham l. a' gabnatörvény elleni londoni gyűlés követéit a' ház sorompj elibe kívánta bocsáttatni, hogy okaikat a' kérdéses törvény ellen kimerítőleg támogathassák, eziránti indítványát mindazáltal szavazás nélkül veté félre a' ház. — Morpeth l. febr. 16ikán vett először részt a' miniszeri tanácsülésben, mint irlandi föltitoknok. Irlandi lordhelytartót még nem nevezé ki a' kormány, noha Normanby marq. miniszeriségbe lépté többé már nem vonhatni kétségbe, ambar hivatalos jelentés még nem történt e' változástól. — A' Newcastle jour. szerint Brougham 's Durham kibékülének egymással; Wellesley l. volt a' közbenjáró, 's Durham igen lekötelező nyájas levélben azt írta Broughamnak, miszerint ellenséges fölléptét Canadában tartózkodta alatt a' felsőházban feledni, 's csupán a' miniszeriség szándékozik megtámadni. Brougham l. udvarisan válaszolt e' hízegő iratra. — A' parisi Temps azon föltűnő hirt közli olvasóival, miszerint Steele Brüsselbe érkezvén, O' Connell nevében egész irlandi ezredet ajánlokozék a' belga kormány parancsára kiállítani. E' tárgy alkalmasint illő figyelemre 's vizsgálatra fog méltatni. Ha O' Connell irlandi ezredet küld Belgiumba, ugy azt csupán azért teszi, hogy Viktória királyné 's a' londoni tanács többi tagjai ellen viseltessen fegyvert. — O' Connell vasuton Liverpoolba utazott, honnan gőzösön folytatá útját Dublinba. — Febr. 13kán nagyszámmal jelentek meg a' dublini polgárok az ottani kereskedési csarnokban, 's arról tanácskozának: mikép kellene legezelszerűbben nyilvánítani érzelmiket Normanby marq. iránt, Londonba távozása előtt. Hosszas vitakozás után határozattá lón, hogy másnap tartandó nyilvános gyűlésben a' ns lordhoz intézendő halálföliirat fogadtassék el, mellynek szerkesztését azonnal 21 gentlemanre bízá a' gyűlés. Határozaték még ezenkül az is, hogy ö lordságát elutazása napján Kingstownig kísérje a' nép. Másnap csakugyan véghez is ment e' nyilvános gyűlés Charlemont elnöklete alatt, ki következőleg nyilatkozék: „Mi olly alkirályt veszünk el, ki barátja volt az országnak. Midőn a' ns Normanby marq. Irlandba jött, kinyilatkoztatá, miszerint szigorupártatlan igazságot szándéka gyakorlati kormányzata ideje alatt minden néposztály iránt, 's ö ez igéretét megtartá. (Nagy tetszés.) Ha most el kell öt vesztelnünk, legalább azzal vigasztalhatjuk magunkat, hogy ez elvesztés tulajdon javára, elöleptetésire 's büsületére törtéünk, habár Irland kirával is. (Halljuk!) Azonban, mi kegyteljes királynéval bírnk, 's nem kétlem, hogy az általa hozzánk küldetendő kormányférfi hasonló elvekkel, érzeményekkel 's határozottsággal bírand, 's ugyanazon elvek szerint fog bennünket kormányozni. (Tetszés.) Ne essünk tehát kétségbe, főleg miután emlékeztetbe kell azt tartanunk, hogy Normanby l. csupán nagyobb körben üdvösen hatás végett távozik el körünkől. Ö Nyugatindióból jöve hozzánk (hol jamaikai kormányzó vala), 's ö ezek halájjal tetézve hagyá el azon szigeteket: most milliók áldásával fog Irlandból távozni (zajos tetszés), 's azon hivatalban, mellyre most lépend, kiterjedt gyarmatink kormányzatában, kétségkül trilliók tetszésit 's áldásit nyerendi el.“ E' beszéd után egyhangulag elfogadá a' gyűlés a' föliiratot, melly leghőbb kifejezésekben köszöni a' ns marquis azon buzgalmat, mellyel Irland ügyét pártolá, 's nyilvános 's házi életében mindenkor kitüntetett szívnyerő emberszeretetét, melly öök emléket építe számára a' halás nép szívében.“

(Gabnatörvény-elleni gyűlés.) A' Londonban rendes üléseket tartó gabnatörvény-elleni társulat febr. 15iki gyűlésében következőleg nyilatkozék Bowring tr: „Egy levelem van itt, mellyet tegnap kapék Egyiptusból. Igen érdekes adatokat foglal magában azon jótéteményekről, mik a' gabnakereskedés fölszabadíttatásából az országra háramlottak. Néhány hónap előtt Nubia határitól a' földközi tengerig az egész országot elség feyegeté. A' gabraár 300 pCttel rugott magasbra a' közönségesen divatozni szokottnál, Caíroban pedig semmi áron nem leheté gabnát vásárlani. A' britt consul 's Campbell ezredes személyesen tevének indítványt a' főnálló tilalmazó parancs megszüntetésére az alkirálynál, élénkül föstvéen előtte a' nép szükségét 's a' szabad gabnakereskedés hasznait. A' basa vám- 's egyedárussági rendszerét Európa szokására vonatkozással törekvék mentegetni. (Halljuk!) Három napi gondolkozás után mindazáltal végre csakugyan engedett a' józanabb meggyőződésnek. Más törvényhozók is követheték e' példát. (Halljuk!) Mehemed Ali engedékenysége legjobb gyümölesöket terem hazájának.“ Ezután 33kérdést terjeszte a' gyűlés elibe a' választmány, miket azon esetre, ha parlament sorompj előtt védheti állitást a' társulat, józan belátásu földművelőkhez szándék intézni, 's mellyek egyszersmind figyelmeztetni fogják a'

háza azon következményekre, miket a' most főnálló rendszer rövid idő múlva szülhetne. Ha parlament előtti kihallgatást nem nyerhetne a' társulat, úgy más úton fog egyezkedésbe bocsátkozni, de a' gábnatörvény- megszüntetéséről nem mondandó le.

(A' M. Chronicle véleménye Thiers nyilatkozatáról. Bristol-exeteri régiség.) A' M. Chronicle így ítélt védenze Thiers politikai nyilatkozványáról: „Ez oklevélnek fő kiténtető jele egyszerű világosság, mellyel fogva csupán az igazságban keresi az ékesszólást. A' nyilatkozat igen világzó 's mérsékelt, de néhány iszonyu 's megbocsáthatlan igazságot még is nagy bátorsággal mond ki. Thiers ellenzésben állott XVIIIik Lajos és XIXik Károly irányában, mivel ezeket soha nem leheté oda vezérteni, hogy valódi képviselői rendszerü nagy nemzeti politikát kövessenek. Nyolcz évi vihar 's harez után 1830 óta, megvallja most Thiers, hogy mindedig nem lelé meg azt, mit kerese, 's hogy most is újra kell érte küzdeni.“ A' Standard egészen ellenkezőleg nyilatkozik e' tárgyról, 's a' nyilatkozvány minden pontjából új vádat törekszik kimutatni Thiers ellen. — A' bristol exeteri vasutvonalon néhány hét előtt számos régi pénzt találtak, jobbadán Konstantin idejéből, 's ezenkül két koporsót óriási csontvázzakkal, mellyek egyike 7, másika pedig 6 lábnyi nagyságu volt. Ez utóbbiak mindazáltal azonnal összeporlanak, míhelyt levegőre jutottak. —

(Normanby I. elbucszása.) Febr. 16ikán délelőtt tartá bucsuzó beszédét Normanby marq.; a' főnebb említett küldöttség, melly a' fölrátadásra meg vala bízva, mintegy 200 gentleman kíséretében jelent meg a' várbán, hol már az egész nemesség, udvari tiszték, polgári 's katonai hatóságok és kitünőbb rendü lakosok sz. Patrik csarnokában várakozának. Rövid várakozás után megjelent nőtül a' szeretett alkirály, 's a' gyülekezet szíves üdvözléte közt foglalt helyet a' mennyezet alatt álló kormányseken. Charlemont gr. olvasá föla' többször érintett hálairatot, mellyben Normanby marquis is tisztelettel volt említve. Normanby I. fölkelt 's megköszöné az irlandiak szíves nyilatkozatát. Eleinte szilárd hangon szóla, de rövid idő múlva remegni kezdé szava, 's végre könnyhullatásig elérzékenyült. Beszéde rövid kivonata így hangzik: „Irland helyzete tökéletes ismerése mellett távolban is javára munkálandok, valahányszor az hatalmamban fog állani. Kormányzatom változhatlan célja volt a' parlament e' nyilatkozatát „tökéletes politikai egyenlőség minden néposztálynak“ tettegi gyakorlatba hozni; de érzem, hogy Irland társulati állapotjában m'lyen gyökerezett hiányok várnak orvoslást, miket politikai szerelmek közé nem sorozhatni, 's politikai jogok megajánlása által nem o'vosolhatni. Ezek fájdalom! számos valódi büntetnek forrásai, 's egyszersmind nagyításokra szolgálnak alkalmul. Kötelességem volt 's ezentul is törekvésem maradand, mindennek alapjára jutni, a' valót megkülönböztetni a' alótlanról 's mindenütt javításokat eszközölni. Nehéz kötelességem rendíthetlen teljesítésiben mindenkor megvonám pártoláomat olly ügyektől, miket jó lélekismérettel helyeselni nem tudék. Hasonló szellemben kérem most Önöket, midőn egyszersmind igérem, miszerint jövendő életem fő célja leend félreértések megmagyarázása 's Önök és nagybritanniai alottvaló-társaik közt baráti érzelmek ébresztése, — ismételve kérem Önöket 's kényszerítem azon bizalomra, mellyet irántam mutatának, azon vonzalomra, mellyel hozzám viseltetének: ne gátolják segélyem teljesíthetését valamely meggondolatlan lépés által. Hígyenek Önök nekem, 's legyenek meggyőződve, hogy bizalmokban nem fognak csalatkozni. De elég, még e' szót kell kimondanom: isten veletek! E' helyen kell azt kimondanom, melly drága lett előttem többszerü emlékezet által olly számos jó barátára, 's egy ezel után törekvőre. Utolsó kívánatom, hogy nevem mindig mint házi élet szava lebegjen az irlandiak ajakán, 's hogy emlékezetem mindenkor kedves hazát leljen az irlandiak szívében.“ 16ikán déli 12 órakor lóháton hagyá el Dublint Normanby I. követve mintegy 200 kocsitól. Minden faluban legszívesb nyilatkozatokkal üdvözlé a' távozót a' nép. Kingstownban 21 algyulövessel üdvözlé őt egy ottani horgonyzó hadihajó. Innen gőzösön folytatá útját a' ns lord; febr. 18ikán már Londonba érkezé.

F r a n c z i a o r s z á g .

(Politikai napi nézetek.) Febr. 16dikán feszült figyelemmel várák Odilon-Barrot politikai nyilatkozványának megjelenését; de mindnyájan csalatkoztak várakozásukban, mert e' fontos iromány e' napon még nem jutta köztudomásra. Addig tehát csupán Thiers nyilatkozatát taglalgatja a' sajtó. Összehasonlítását az 1829 's 1839iki évek majd minden lap dícsérőleg említi. A' jour. des Débats mindazáltal az uralkodó család személyes ellenségének nevezi őt, ki minden áron ministerségbe akar jutni. Noha csakugyan nem tagadhatni, miszerint Thiers ezikke sok jelességgel bír, még is meg kell őszintén vallani, hogy a' kormány nem esékely kárára egy igen lényeges körülményt hallgata el, t. i. hogy 1829ben nagy fölindulás uralkodott a' közép 's alsóbb osztályban a' kormány ellen. A' National keményen támodá meg a' volt ministert (Thiers urat); különösen e' megjegyzésre: „En 1839ben azt akarom, mit 1829ben akarek, azaz alkotmányos királyságot 's nemzeti szellemü politikát.“ így szól: „Ez épen a' legoktalanabb állítás. Valamint a' nagyszövetség nem engedett a' restauratio idejében sem bel-sem külföldön nemzeti politikát fölláttatni, ugy tart az folyvást 1830 óta is. Thiers ugy nyerhetne böcsületes fölmentést, ha nyilván megvallaná a' nemzet színe előtt, hogy a' juste-milieu által báb gyanánt engedé magát használtatni, 's most, mint Laffitte, istenektül és emberektül bocsánatot kér botorságaért. Az angol sajtó majd egyhangulag merész tettekné mondja a' kamrafölösztást, 's a' bal középnek véli jósolhatni a' győzelmet. A' ministerek még mindig munkások hatalmas befolyást gyakorlani a' választókra. A' kétes megyeispanokat 's alispánokat most is egymásután idézgetik Parisba. Bru-

ley Garonne megyei ispánt is Parisba idézte a' ministerség, 's míg utban volt, letevé hivatalából, mi rendkívül nagy figyelmet gerjeszte. Parisi lapok már két levelet közlének e' tárgyban; egyiket Blanc, belministerségi fötitoknak írta, mellyben mentegelőzik Bruley ránt, hogy eddig nem láthata őt, 's magához híja meg; a' másik pedig Bruley utól származik, melly többi közt e' szókat foglalja magában: „Miatán esaládomat utódom titkos küldetése által megijeszték, 's engem ide hivatásommal kijaéztottak, ninesen többé mit keresnem a' ministerségnél.“ A' belga müipari vállalatokban mutatkozó fordulat igen kedvező a' franczia ministerségre nézve. — Valée tábornagy egészen váratlanul Toulonba érkezék, mi rendkívül élénk figyelmet gerjeszte minden politikai körben. Már a' kamrafölösztási rendelet után is azonnal híre kezdé terjengeni, hogy a' kormány Valée fényes neve által akarja magát megerősíteni. Egyébiránt hivatalos tudósítás még nem érkezék Parisba e' tábornagy Toulonba érkezterül, 's így épen nem lehetlen, hogy az is a' többi politikai napi koholmányok közé tartozik. — Egyik tartományi lap azt állítja a' ministerség választási politikájáról, miszerint az minden erejét azon 40 választó biztosságra szándékozik fordítani, melly a' 213 szövetségési követet választá, 's ezeket mindennemü kegyességgel árasztani el, a' többivel pedig csupán melleleg foglalkodni. Egyik minster e' tervre nézve így nyilatkozik: „Ez Napoleon győzelméhez hasonlít, t. i. az egész hadsereg megtámodása helyett egyes harezoló csapatra rohannak.“ A' ministerség barátinak legtulessapongóbb reményi szerint mintegy tíz szónyi többséget fog csak nyerhetni a' kormány az új választások által; egyébiránt emél még valóbszínü azon vélemény, hogy az új kamra alkalmasint mindenben egészen a' most fölösztatthoz hasonlítand 's így ugyanazon helyzetben gyüvend össze, mellyben nem rég eloszlott, mi rövid idő múlva ismét új fölösztást tenne szükségessé. A' politika ez ingatagsága már is kellemetlen befolyásu a' kereskedésre 's müiparra nézve; számos kereskedőház tönkhez közelít 's ha az újabb kamrát is fölösztatja a' kormány, ugy komoly következmények történhetnek.

(Az idős Lascases fia ellen lép föl. Elegy.) Lascases fia a' st. dénisi követhelyért állott soromp közé, 's a' megyei alispán mint ministeri jelöltet ajánlá őt a' választóknak. E' lépés által a' landernai követhelyről lemondá Lascases. Az öreg Lascases mindazáltal egészen váratlanul mint fia vetélytársa lépett föl a' st. dénisi képviselőségért, mellyet 1833ig közelégületre tölte be, oda nyilatkozván, hogy a' Lascases név nem állhat olly ministerség védelmére követjegyzeken, melly annyira kockázatata Franciaország méltóságát. Az atya föllépte következtében lemondani lön kényte en szándékáról a' fiú. E' tett alkalmasint megnyitandja valamennyire a' választók szeméit. — Thiers Aix és Cherbourgban szándékozik jelöltül föllépni, 's az utóbbi város választóihoz intézett iratában azon állítást emeli ki, hogy a' cherbourgi kikötő érdekei szorosb kapcsolatban állnak Franciaország tengeri nagyságával. — Odilon-Barrot több nap óta várt nyilatkozata végre megjelent. A' Gazette így nyilatkozik róla: „E' nyilatkozvány megmutatja a' választóknak, melly igen hasonlít az 1829dikéi év az 1839ikéhez. „A' kamra, mond Odilon-Barrot, parlamentí jogaihoz ragaszkodék, a' király ministerihez. 's Önök tudják, mi követé ezt.“ E' szerint tehát az 1840ik év az 1830ikihoz fogna hasonlítani. Odilon-Barrot még azt lobbantja többi közt a' ministerek szemére, hogy Lajos Fülöpöt meghasonlásba hozák a' parlamenttel. „A' király, mint vélik, engedni fog, ha a' választások nem sikerülendnek a' ministerség javára. Vigyázatlanok ti! Ugyan olly nagy varázserővel bír-e még Franciaországban a' királyság, hogy még egyszer a' vesztesség kétes esetének akarjátok kitézni?“ Ezek Odilon-Barrot szavai, 's ezekből csakugyan jogszerűleg következtethetni, hogy a' kérdés mindig fontosb kezd lenni. Azon férfiak, kik az 1830iki zendülést létre hozák, most ugyanazon parlamentí kormányzatot ohajjtják, mellyet akkor kívántak, 's valamint akkor nem rettentek vissza az elejökbe tornyosuló akadályoktól, ugy most sem teendik azt. —

(Martiniquei földrengés.) Martinique szigeten nagy károkat okozott a' földrengés. Jan. 11kén regg. 7¼ órakor st. Pierreben két perczig tartott erős rázkodást érzettek. A' város minden épülete ingott 's összedőléssel fenyegetett. Husz ház csakugyan le is dőlt, a' többinek pedig nagyobb része tetemesül szenvedett, emberélet mindazáltal nem esett áldozatul e' szörnyü csapásnak. Sokkal erősb volt a' rengés Fort Royalban. Ott ugyanis a' házak nagyobb része összedőlt, 's a' nyilvános épületek közül névszerint a' kórház is, melly a' betegek nagyobb részit romjai alá temeté. Igen sok ember vesztethé ez alkalomkor életét, mert reggeltül délig már mintegy 800 embert ástak ki a' romok közül. Case-Pilote helység egészen romhalomná változott, 's a' sziget egyéb részeiből is hasonló szomorú hírek érkeznek. A' baj némi enyhítésre fölszólítást bocsáta közre a' fölkormányzó, mellyben szabad bevitelét engedé meg az élelmi 's építészereknek; szomorúbbá teszi még a' sziget helyzetét azon körülmény, miszerint több izgató jár szerze 's a' fekete rabszolgákat zendülésre törekszik bírni azon ürügy alatt, mintha fölszabadulásukat a' gyarmati tanács és szigetbeli lakosság ellenzéne. A' kormányzó elfogatásukat parancsolá az izgatóknak. —

B e l g i u m .

(A' belga kamrák elibe terjesztett két törvényjavaslat Limburg és Luxemburg iránt. Dumortier beszéde.) Az Indépendant febr. 20árul közli azon tudósítást, mellyet de Theux kül és belügyi minster a' követkamrai febr. 19ki ülésben adott a' legutóbbi alkudozasok 's azon álláspontul, mellybe jutand Belgium az új szerződés következtében. A' tudósítás, mellyhez több melléklet járul, a' legutóbbi alkudozasok menetét adja elő 's azon javaslattal végződik, miszerint a' király hatalmaztatnék föl azon szerződés aláírására, melly a' Belgium 's Hollandia közti elválást szabályozza. Az

e' tárgyban a' kamrák elibe terjesztett törvényjavaslat következőleg hangzik: „Leopold, belga király. A' ministeri tanács javaslatára megbiztuk kül- és belügyi ministerünket nevünkben a' kamrák elibe következő törvényjavaslat terjesztésére: Tekintetbe vevén, hogy a' Londonban összegyűlt öt hatalom képviselői tanácsából a' két ország közti megválás alapjai az 1839 jan. 23ki oklevelek által Belgium elibe terjesztettek elfogadás végett; — az alkotmány 68. cikké értelmében; — továbbá az 1831 sept. 7ki törvény szellemében; — a' kamrák kölesönös megegyeztetével következő határozatunk 's rendeltünk: Egyetlen cikk. A' király fel van hatalmazva azon szerződés elfogadására 's aláírására, melly a' Belgium 's Hollandia közti megválást szabályozza oly kikötések 's föltételek alatt, mellyeket ő fels. az ország érdekében jóknak 's hasznosaknak lát. Brüssel, febr. 16án 1839. Leopold. A' király meghagyatából: de Theux kül- és belügyi; Willmar had- 's Nothomb nyilvános munkák ministere.“ A' másik törvényjavaslat, mellyet ugyancsak febr. 19én terjesztének a' követkamra elibe, következőleg hangzik: „Leopold, belga király. Ministeri tanácsunk javaslatára meghagytuk kül- és belügyi ministerünknek nevünkben a' kamrák elibe következő törvényjavaslat terjesztését: „Az alkotmány 4ik cikke 1. §-za értelmében: „A' belga polgárjog megnyerése, föntartása 's elvesztése a' polgári törvénykönyvben meghatározott szabályoktól függ;“ a' kamrák kölesönös megegyeztetével határozatunk 's rendeltünk: Iső cikk. Azon lakosok, kik a' Belgium 's az öt hatalom 's Belgium 's Hollandia közti szerződés következtében Limburg 's Luxemburg Belgiumtól elszakasztott részeiben laknak 's belga polgári joggal éltek eddig, e' tulajdonságot következő föltétel alatt továbbra megtarthatják, ha nyilvánítandják, miszerint céljuk a' jelen rendelet jótékonyosságát hasznukra fordítani 's egyuttal az illető községi hatóságtól bizonyosságot hoznak, melly hitelesíti, miszerint lakásukat azon birtokrészre tevék át, melly határozottan Belgiumot illeti. E' nyilatkozványt hat hónap alatt kell benyújtani a' fenérintett szerződés kieseréltetése idejétől, ha nagykorúak; a' kiskorúak azonban a' nagykorúságot követő évben. A' nyilatkozvány 's bizonyítvány átadása azon tartományi küldöttség előtt történik, mellynek hatósága alá tartozik a' hely, hová lakhelyét áttévé. A' nyilatkozványt személyesen kell írni vagy e' czélra különösen kinevezett 's hiteles megbízólevéllel ellátott ügyvevők által íratni. 2ik cikk: A' jog- 's kormányzati tisztviselők, kik e' rendelet jótékonyosságával élnek, mostani fizetésök két harmadát mindaddig kapják, míg más hivatal nem nyerendnek. Brüssel, febr. 16án 1839. (Az aláírások mint fölebb.)“ A' követkamrában igen nagy izgást szüle a' kül- és belügyi minister tudósítása; a' törvényjavaslatok pedig az elméket zajosan felingerlék, főleg a' 2dik, mellynek felolvastatásakor Pirson így szólala közbe: „En lemondok a' belga névről.“ Elnök: „Csendet, uraim.“ Pirson: „Mondom Önöknek, én lemondok a' belga névről.“ A' minister folytatja tudósítását. D' Hoffschmidt: „Ez gyalázat, ez alávalóság!“ Elnök: „Ha e' zavar tovább tart, kényteleníttem a' gyűlést felfüggeszteni.“ Hoffschmidt: „Függeszse fel Ön, ha akarja, mi közöm vele. Ez gyalázat! Senki sem gátoland engem ennek mondásától 's ismétlésetül, hogy ez gyalázat, 's alávalóság!“ Midőn a' minister elhagyá a' szószekeket 's helyet foglalt, a' zavar növekedék, a' terem minden résziből közbeszólások történtek. Pirson föláll 's kinyújtott karokkal a' ministeri padok felé fenyegetőzik. Az elnök (a' zavart csillapítva): „A' kamra tudomásul veszi a' kül- és belügyi minister által előterjesztett két törvényjavaslatot 's azok kinyomatását 's szétosztatását rendeli. E' javaslatokat átadjuk e' vizsgálat végett az illető választmányoknak?“ Számos hang: „Igen igen.“ Mások: „Miért?“ Dumortier: „Szót kérek.“ Elnök: „Csak azon kérdés jöhet vita alá; vajjon e' törvényjavaslatokat átadjuk-e vizsgálatul az illető választmányoknak. E' végett akar-e Dumortier ur szólani?“ Dumortier: „Mindjárt meghallja Ön. (A' kamra lecsillapul.) Uraim, a' ministerek szájából, azon szavak után, miket a' király szájába adának, csak a' nemzethez méltó szavakat reménylék hallhatni. De mit hallék? az ország szerencsétlenségét 's gyalázatát hirdeté a' szószekekről; felszólítanak bennünket az ország szerencsétlensége 's gyalázata előmozdítására. Nyomoru statusférfiak (a' ministeri padok felé fordulva,) nyomoru statusférfiak! Nem látjátok-e, hogy ezek hibák, mellyeket ti követtetek el 's mellyek a' hazára romlást hoznak? Nem látjátok-e, hogy saját hibátok az, melly Belgiumot szerencsétlenséggel 's gyalazattal fenyegeti? De Belgium más kötelességeket ismér, mint a' kabinet; B. király szavára, mint egyetlen ember, támoda föl; semmi áldozattal nem rezzent vissza, pénzt ada 's minden gyermekét a' hon védelmére küldé. 'S hol misem változék, ti ministerek a' hazára nézve gyalázatot 's becstelenséget jótök előterjeszteni! Ugyan mi indíthatá a' ministereket illy szükkeblü 's gyáva tette? Hol azon tulzott hadierő, melly a' hon elnyomására 's Belgiumba rontásra fegyverkezik? Ha engedés vala ezélotok 's gyalázatos föltételek elfogadása, miért adátok a' király szájába állhatatosság 's bátorság szavakat, mellyek mindnyájunk szíveiben viszhangzának? Állhatatosság, ezzel soha nem bírátok; bátorság, ez soha nem volt sajátotok! (Tetszés a' nyilvános karzatokon.)“ Elnök: „Ismétlem, a' mit utolsó gyűléskor mondek, tetszés nem fejezi ki a' bátorságot. Itt minden vélemény szabad 's minden tetszés 's nemtetszési jel tiltva van.“ Dumortier: „Minden jó polgárt hallgatásra szólítok fel, nem tetszékifejezés által győzendünk, ha nyugottan 's szilárdul, főleg ha szilárdul viselendjük magunkat, czélt érendünk, egy a' belga nemzethez méltatlan szerződés visszalökése által. Ha a' hazát szégyennel 's gyalazattal akarjátok elborítani, miért hittátok meg a' híres lengyel hadvezért? Valóban pirulok a' belga névre; örömezt lemondanék belga polgári jogomról, mi kedvesebb éltennél — annyira boszant e' gyalázatoság tömege. Ellenmondok azon törvényjavaslatoknak, mellyek előter-

jesztésre nem hívék Belgiumban három embert képesnek. Pályám kíván tűzve: csak erőszak választhat el engem a' limburgiak 's luxemburgiak ügyétől.“ Hasonlag 's még hevesebben hallatá magát Pirson, ki a' ministereket többi közt meztelen szavakkal hazaárulóknak vádolta 's egyuttal nyomoru gyáváknak is. De-Theux azon megjegyzésre, miszerint a' kamrák rendszabályi tiltják a' személyes rágalmazást, Pirson ezt válaszolá: „Van jogom szólni 's élek ts e' joggal.“ A' minister: „Egész a' rágalmazásig — nemde?“ Pirson: „Feleljen Ön e' rágalmakra, hisz Önnek ez szabadságában áll.“ Ernst volt minister híven elbeszélé, miért lépe ki a' ministerségből; 's már ezelőtt is tudá mindenki, hogy ő az ellenállás mellett volt, a' kabinet többség pedig engedésre szavazott. Merode gr. mérsékelt beszédet tartá, 's ezután a' törvényjavaslatok választmányokra bizattak megvizsgálásul. Az ülésnek 4 órákor szakadt vége. A' karzatok már egykor telve valának, köztük több hölgy, 40 főnyi csapat volt a' karzatokon föllállva örökösül. — Brüsseli febr. 20ki levél szerint a' katonai őrhelyek mindeütt kettőztetve vannak; a' tegnapi (febr. 19ki) zajos ülés után a' limburgi 's luxemburgi követek Hoffschmidt-nél gyűltek össze; közülök a' többség oda nyilatkozék, miszerint várnák be a' törvényjavaslatok vizsgálatá következőt, mielőtt határozó lépést tennének. Ma délben összegyűltek a' követek osztályaikban, hol a' vita majd oly élénk volt, mint a' tegnapi nyilvános ülésben. Több követ a' mostani kamrákat törvényszerűtleneknek állítá oly kérdés elhatározására, melly az alkotmányba vág, mellynek első cikke így hangzik: „Belgium áll Erant, Antwerp tartomány, nyugoti 's keleti Flandria, Namur, Limburg, Lüttich, Hennegau 's Luxemburg tartományokból.“ Az alkotmány 101dik cikke szerint pedig minden alkotmányt illető módosításul e' czélra összehítt két annyi számból álló congressus határozhat, 's pedig két harmadnyi többséggel. Általányosan hiszik, miszerint a' viták csak febr. 25kén veendik kezdetjüket; a' többség, ugy látszik, hajló a' francziaországi választások következményi bevárására, mielőtt határozást hozna ez ügyben. Merode gr. váratlan kilépte a' ministerségből az elfogadás melletti pártot gyöngíté, mert 8—10 követ ment át e' ministerrel az ellenállási párthoz. Az ellenzés 46, a' kormány 43 szózáttal bír. 13 tag még habozik; a' kamra összesen 102 tagból áll. A' közvélemény nyilatkozása szerint a' ministerek 5—6 többségre számolhatnak az elfogadás részül. — Brüsseli febr. 21diki hír szerint a' két törvényjavaslat vizsgálatára megbízott választmányok a' kamrák törvényszerűsége mellett nyilatkoznak. —

N é m e t o r s z á g .

A' württembergi RR gyűlését a' király személyesen február Isején nyitá meg; a' trónbeszédben semmi figyelemre méltó nem emlité. A' követkamra febr. 4kén tartá első ülését, Herdegen titkos tanácsos az 1839 1842-ig esendő költségvetés főpontjait adá elő; a' mult három évben a' jövedelem 4,730,000rel vala több, mint mennyi a' költségvetésbe hozatott. A' febr. 7ki ülésben Wächter trt. az egyetem kancellárját, nevezé ki a' király követkamrai elnökül a' háromkijelölt közül; ki azonnal el is foglalá elnöki székét 's a' trónbeszéd választmányaira felett kezdék el a' vitát nyilvános ülésben, mi most történik legelőször. —

Göttingai levél szerint a' hannoverai országgyűlésből általában az alaptörvény mellett buzgó ellenzés tagjai mindnyájan ki akarnak maradni, mi több a' német szövetségnek ismét nyilatkozványt nyujtnak be, mellyhez tömérdek melléklet járuland, mi világitásul szolgáland az ország jelen állapotja megismerésére. —

(Az osnabrückeri tanács megtiszteltetése.) Osnabrück febr. Ijén: Jan. 25kén, mint a' tanács ülésnapján, számos előkelő polgár személyesen akará kifejezni érzeménit a' tanácsnak; mit azonban gátolának, mert rendezavarástul rettegének. Ez kellemetlen benyomást szüle a' polgároknál, de Stüve megható kívánatára lemondának szándékjukról. Mai ülésnapon azonban ez érzeménykifejezés sokkal tartós emléküleg történt meg; ugyanis 400 előkelő polgár által aláírt fölirat nyujta be egy küldöttség a' tanácsnak. Kemper jogpolgármester válaszlólag örömet fejezék ki azon, hogy a' polgárságnak a' tanács iránti szeretete 's bizalma újabb jeleit szemlélteti a' fölírásban. A' tanács tökéletes elégtételt kapott az alaptörvény-föntartás mellett tett lépteieért, a' polgárság megismerését illy nagy mértékben nyervén meg. Hasonló értelemben nyilatkozék Stüve polgármester is. — A' tübingai jogászkar is elküldé már véleményét az osnabrückeri adómehtagadást vagy megajánlást illető kérdésre; jól ertesültek szerint e' vélemény még nyiltabban ki mondja az 1833diki alaptörvény föntartását 's törvényszerűségét, mint a' heidelbergi jogászkaré. — A' göttingai egyetemi könyvtárnak a' hannoverai király igen pompás kiadású könyvet ajándékozta, melly Bécsben jelent meg 's a' süketnémák tan-rendszert foglalja magában, nagy 4ed rétbén 440 lapon 's 64 rézmetszvényvel. — A' bajor király febr. 16án elhagyá München Olaszországba utazandó; utja Anconán keresztül Nápolyba 's innen Palermo-ba menend, Rómát csak visszatértében látogatandja meg, hol nyolcz napig fog mulatni. —

Trierben azon hír kering, miszerint azon jesustársasági egyház, mellyet jelenleg az evangelicusok használnak, visszaadatik a' catholicusoknak még pedig a' növendék-papság számára; mind a' két vallásnak legfőbb olajtása e' hírek mentülelőbbi valósulása; egyébiránt e' hír valószínűleg nem kezeskedhetni. — Köln Németország több nagyobb városa példájára művészegyesületet alakíta műkiállítás végett, mellynél sem nemzet sem iskola nem fog tekintetbe vétetni. Az első kiállítás május elsőjétől jun. végeig tartand 's minden bel- 's külföldi művész felszólítatik e' műkiállításban részvevére.